

139. Feines i menjars en el camp (Maó)

Informador: Jaume Cardona i Anglada

Edat: 81 anys

Transcriptors: J. Veny, L. Pons

Enquestador: Zulema Borràs

Data: desembre 1994

139

Feines i menjars en el camp

(Maó)

i vaj n'a | vaj n,a z βəŋ'ul || i vaj f,e kinz ,aŋ əz βəŋ'ul || i dəsɤw'es | d əɫ'a | vaj n,a kap ə wm p'iz əm | kə v,atf kump'r'a | i s as,untu də sə f'ejnə | f'eəm | λəw'r'avəm | kəv'avəm | səmbr,avəm əstiv'adə | i: n,avəm əmb unə k'əɫə | o n duəs k'oləs | (...) <1> d,uəz b'istiəs | doz m'atfus | ɔ d,os kəv'aɫs | ɔ d,uəz 'eyus | i un ər,ədə d ək'estə | rum,anə kə d'ejm | <2> də λ'ejnə | də λ'ejnə | də λ'ejnə || i | puz,avəz ,unə r'eə | i | b'ənu || i λəw'r,avəz mb əɫ'ə | t,ot əz d'ia | dəz mət,i finz əz v'esprə | fik,avəz əz mət'i | rəŋz,avəz əz βəsti'a | tə fik'avəs: || ə vəɣ,ədəz ə ləs kw'atrə | pər dun,a mənɤ,a n əz βəsti'a || lu kə lu dər'e | ɤa | ɤ,a no w f,eəm ən əs'ə | p'ər,ə prime s'i | prim,e t fik,avəz ə ləs kw'atrə | i dūn,avəz p,əə n əz βəsti'a | i dūn,avəz mənɤ'a | i k,əŋ vən'ia | ərəŋz,avəz lo dəm'es | bərən,avəz i pərt'ias | mənɤ,avəz um pl,ad d əli'ajɣu | mənɤ,avəz um pl,ad d əli'ajɣu | f,osim pət'atəs | fos | un tɤ,z də soβrəs'adə | un tɤ,z də xəm'ət | o f,uə fr'itə təmb'e vəɣ'adəs | ε? | i | form'adɤə | i f,iɣə ts'ekəs | kə f,eən ən əkeɫ t'ens | i dəsɤw'es | kə z mənɤ'a (...) dəz midd,iə pər din'a | ə vəɣ,ədəs ər'əs | ə vəɣ,ədəz vi'andə | ə vəɣ'adəs | λəɣ'ums | fiwr'ons | gifons | f,avəs || əs t,en də sə k,əl k'əl | i | mət,avən um p'ərk | o d,os kəd 'aŋ | f,eən əmbut'it | i f'eən | səl,avəŋ f'uə | mə lə mənɤ,avəŋ fr'itə | mə lə mənɤ,avəŋ kr'uə | i m,olz no s,əβən k et f,uə kr'uə | ə s,əβən k e ts'i | pər,ə no n ,am mənɤam m'aj | i ,e' me' β,əŋə kə s xəm'on || ,e' me' β,əŋə kə s xəm'on | si st,a bem pɤpər'adə | i əvuj ɤ,a d əs'ə | ɤ,a no s fa r'es | <3> ɤ,a no s fa r'es pər,ə | gəf,avən sə f'uə | lə səl,avən bən səl'adə | lə sist'avəs | əm s'al pər,ə | i v,iə də s,e bəm bl'əŋkə | no pur'ia | si turn,avə ɣr,əɣ erə p,erəkə no lə səb,iən səl'a | klə | i əɫ,ə kwəŋ vən'ia | sə tumb'adə d ivern | gəf,avə sə f,uə k'eɫə | lə rəpəl'avəs | i lə t'ə,avəz ben iɣw,al kə tə,asis xəm'on | i ,erə pər ɤ'ə | mez b,əŋə k əs xəm'on | k əs xəm,on sər'ano | k əs xəm,on d'ols | mez b'əŋə | səb,iə' lo kə mənɤ'avəs

<1> Enquestadora: «Una colla, què era?».

<2> Enquestadora: «I com era? De llenya ...?».

<3> Enquestadora: «No».

139

Feines i menjars en el camp

(Maó)

I vaig nar* ... vaig nar* as Banyul¹ i vaig fer quinze anys as Banyul. I després,* d'allà vaig nar* cap a un pis amb ... que vaig comprar. I s'assumpto* de sa feina, fèiem: llauràvem, cavàvem, sembràvem estivada i nàvem* amb una colla o amb dues colles ...

Dues bísties, dos matxos, o dos cavalls o dues egos;* i una arada d'aquesta ... romana, que deim.*

De llenya, de llenya, de llenya. I posaves una reia* i, bono,* i llauraves amb allò tot es dia des matí fins es vespre. Xicaves* es matí, ranjaves es bestiar, te xicaves* a vegades a les quatre per donar menjar a.n* es bestiar, lo* que a lo* darrer ja ... ja no ho fèiem a.n* açò, però primer, sí. Primer et xicaves* a les quatre i donaves paia* a.n* es bestiar, i donaves menjar i, con* venia ..., arranjaves lo* demés,* berenaves i parties; menjaves un plat d'oliaigo,* menjaves un plat d'oliaigo,* fossin patates, fos un tros de sobressada, un tros de camaïot,* o xuia* frita* també a vegades, eh?, i formatge i figues seques que feien en aquells temps; i després* que es menjar ... des migdia per dinar, o [a] vegades arròs, a vegades vianda,* a vegades llegums, ciurons, guixons, faves, es temps de sa col, col; i mataven un porc o dos cada any; feien embotit i feien ... salaven xuia,* mos* la menjàvem frita,* mos* la menjàvem crua; i molts no saben què és xuia* crua; o saben què és, sí, però no n'han menjat mai. I és més bona que es hamon,* és més bona que es hamon,* si està ben preparada. I avui ja d'açò ja no es fa res, ja no es fa res, però. Gafaven* sa xuia,* la salaven ben salada, la cistaves* amb sal, però, i via* de ser ben blanca, no poria* ... si tornava groga era perquè no la sabien salar. Clar. I allò, quan venia sa tombada d'hivern, gafaves* sa xuia* aquella, la repelaves i la taiaves* ben igual que taiassis* hamon* i era, per jo, més bona que es hamon,* que es hamon* serrano,* que es hamon* dolç, més bona. Sabies : lo* que menjaves.

1. Es Banyul, alqueria del terme de Maó.